

С В Е Т И Н И К О Л А Ј О Х Р И Д С К И И Ж И Ч К И

Омилије - Јеванђеље о исцелењу узетог

Прошле недеље чули смо јеванђеље о чудотворном дејству великог и моћног присуства Христовог. Натанаил, који је посумњао у речи апостола Филипа, да се појавио у свету дугоочекивани Месија, и то у лицу Исуса из Назарета - тај исти Натанаил, чим је дошао у присуство Самога Господа, одмах Га је признао и исповедио као Сина Божјег и цара Израиљева. Данашње, пак, Јеванђеље говори о превеликом паштењу и труду истинских верујућих људи да дођу у присуство Христа Господа.

Четворица људи носили су једнога раслабљенога рођака, или пријатеља свога, носили су га на постељи - тако је очајан и непомичан био раслабљени. Гурали су се узалуд кроз многи народ, да се приближе Господу, па кад нису у томе успели, а они се подигоше на кров од куће, открише кров, и кроз кров, с напором и муком, спустише постељу са болесником пред ноге чудотворног Исцелитеља. Тако је силна била вера њихова у Христа.

А Исус, видећи веру њихову, рече узетоме: „**Синко, опраштају ти се греси твоји.**“ Господ не чу исповест вере њихове, али виде веру њихову. Прозорљивост Његова ишла је до најтајнијих дубина срца људског, и разматрајући те дубине срца, Господ виде велику веру њихову. Но и Својим телесним очима Он виде и позна веру њихову по паштењу и труду њихову да принесу болесника у присуство Његово. Њихова вера, дакле, била је очигледна и за духовни и за телесни вид Господа.

Исто је тако очигледно за Господа било и неверовање књижевника, који беху присутни овом догађају и помишљаху у срцима својим: „Што Овај тако хули на Бога? Ко може опраштати грехе, осим једнога Бога?“ Видевши њихове помисли у срцу духом Својим, Господ их почиње благо укоревати због тога: „**Што тако помишљате у срцима својим?**“ Прозорљиви Господ чита лако нечиста срца као и чиста. Као што је одмах видео чисто срца Натанаилово, у коме не беше лукавства, тако сада одмах јасно види и нечиста срца књижевничка, испуњена лукавством. Па да би им показао како Он има власт и над телима, као и над душама људским, и грехе опраштати и раслабљена тела лечити, Господ рече раслабљеноме: „**Теби говорим: 'Устани и узми одар свој, и иди дома.'**“ На овакву моћну заповест, болесник уста одмах, и узевши, изиђе пред свима, тако да се сви дивљаху и хваљаху Бога говорећи: „Нигда тога видели нисмо!“

Погледајте, колико чудних моћи показује Господ у један мах:

- Он прозире у срца људи, и открива веру код једних и лукавство код других;
- Он опрашта души грехе, и чини душу здравом и чистом од праузрока болести и немоћи;
- Он повраћа здравље раслабљеном, узетом телу помоћу Своје моћне речи.
- О, како је велико и страшно и чудно и целитељно присуство Живога Господа!

Но треба доћи и стати у присуство Живог Господа. То је најглавнија ствар на путу спасења: доћи с вером у присуство Господа, и осетити то присуство. Понекад Сам Господ долази и открива нам Своје благотворно присуство, као што је дошао Марти и Марији и Витанији, као што се показао изненадно апостолу Павлу на друму, или другим апостолима на мору Галилејском, и на путу за Емаус, и у затвореној соби, или Магдалени у врту, или многим Светитељима у сну и на јави. Понекад опет људи долазе у присуство Господа приведени од апостола, као што је Андреја привео Симона Петра, и Филип Натанаила, и као што су наследници апостола и мисионари привели ка Господу хиљаде и милионе верних, и као што су уопште једни верни приводили друге верне. Најзад, понекад људи само улажу огроман труд да дођу у присуство Господа, као што је био случај са овом четворицом људи, који се дигосе на кров од куће, да би свога болесника спустили пред Господа. Ово су три начина како се људи могу осетити у присуству Господа. Наше је да се паштимо и трудимо доћи у присуство Господа, а Божје је да нас пусти у Своје присуство и озари нас њиме. Зато морамо узети обрнутим редом ова три начина, па рећи: ми морамо са вером и чежњом чинити све што до нас стоји да би дошли у присуство Господа; даље, морамо следовати позиву и упуту свете апостолске Цркве и црквених отаца и учитеља; и најзад, тек после испуњеног првог и другог услова, молитвено с надом очекивати да нас Господ припусти к Себи, и да нас Својим присуством озари, оснажи, излечи и спасе.

Колики, пак, треба да буде наш труд за отварање присуства Божјега, најбоље нам показује пример ове четворице људи који не презају ни од пењања на кров куће, нити се устручавају ма каквим стидом или страхом да свога болеснога друга спусте с висине у присуство Живог Господа. Ово је пример ревности - ако не већи, а оно - сличан примеру оне удовице која је непрестано досађивала неправедном судији с молбом да је спасе од њеног супарника (Лука 18, 1-5). **Ово значи испунити заповест Господњу да се треба свагда молити Богу и не дати да дотужи.** Ово је доказ истинитости и друге заповести Господње: „...куцајте и отвориће вам се.“ (Матеј 7, 7) Ово је најзад и објашњење чудне изреке Христове: „**Царство Небеско на силу се узима, и усиљивачи добијају га.**“ (Матеј 11, 12) Господ, дакле, захтева од Својих верних, да учине сва могућа усиља, да уложе све трудове, да раде докле светлости имају, да се моле без престанка, да ишту, да траже, да куцају, да посте, да чине безбројна дела милосрђа - и све то у циљу да им се отвори Царство Небеско, то јест велико, страшно и животворно присуство Божје. „**Стражите, зато, непрестано и молит се Богу**“, заповеда Господ, „**да би се удостојили стати пред Сином Човечјим**“ (Лука 21, 36). Стражите будно над срцем својим, да се не прилепи к земљи; стражите над помислима својим, да вас не удаље од Бога; стражите над делима својим, да би удвостручили талант свој, а не смањили га и упропастили; стражите над данима својим, да вас не би смрт изненадила и уграбила непокајане, усред греха вашег. **Таква је наша вера православна: скроз делателна, скроз молитвена и будна, сузна и усиљна.** Ниједна друга вера не предлаже вернима толико усиља, да би се удостојили стати пред Сина Божјега. Сва та усиља предложио је целом свету, а вернима заповедио Сам Господ и Спаситељ наш, а Црква их непрестано освежава понављајући их из века у век, из поколења у поколење, и истичући вернима све већи и већи број оних духовних витезова, који закон Христов испунише и сподобише се славе и моћи неисказане и на Небу и на земљи.

Но, с друге стране, не треба се варати и мислити да сви ови трудови и усиља једнога човека доносе спасење сама по себи. Не треба уображавати, да ће човек једино својим трудом и усиљем доћи у присуство Живог Господа. Ако Господ неће, нико никад од смртних не би могао стати пред лице Његово. Јер Сам Господ, Који је и наредио све ове трудове усиља, на другом месту каже: „**Кад свршите све што вам је заповеђено, реците: 'Ми смо залудне слуге, јер учинисмо што смо дужни били чинити.'**“ (Лука 17, 10) И опет на другом месту: „**Нико не може доћи к Мени ако га не привуче Отац.**“ (Јован 6, 44) И опет на једном другом месту: „**Без Мене не можете чинити ништа.**“ (Јован 15, 5) Апостол Павле, пишући Ефесцима, у том смислу вели: „Благодаћу сте спасени.“ (Ефесцима 2, 5) Шта да кажемо после овога? Да ли да кажемо да су сви наши трудови за спасење узалудни? Да ли да пустимо руке и чекамо док се Господ Сам не јави и не стави нас Својом силом у Своје присуство? Не виче ли и сам пророк Исаија: „Сва је наша правда као нечиста хаљина.“ (Исаија 64, 6)? Да ли, дакле, да се манемо свих трудова и свих усиља? Но зар онда не постајемо као онај слуга који је закопао у земљу свој талант и коме је господар због тога викнуо: „Зли и лењиви слуго!“ Морамо бити трезвени и трудити се да испунимо заповести Господње, које су јасне као сунце. Морамо уложити сав свој труд, а у Божјој је власти, да наш труд благослови и пусти нас у Своје присуство. Дивно је ово објаснио апостол Павле говорећи: „Ја посадох, Аполос зали, а Бог даде, те узрасте. Тако нити је онај што који сади, нити онај који залева, него Бог Који даје, те расте.“ (1.

Коринћанима 3, 6-7) Од Бога, дакле, зависи све - од Божје силе, мудрости и милости. Но наше је ипак да садимо и залевамо; и ми нашу дужност не смемо пропустити без опасности да вечно пропаднемо.

Дужност је тежака да оре и залева, а од Божје силе, мудрости и милости зависи да ли ће усеви нићи, порастати и плод донети.

Дужност је научника да испитује и тражи, а од Божје силе, мудрости и милости зависи да ли ће му се знање открити.

Дужност је родитеља да своју децу негују и васпитавају у страху Божјем, а од Божје силе, мудрости и милости зависи да ли ће и докле деца живети.

Дужност је свештеника да верне учи, обавештава, укоревља и исправља, а од Божје силе, мудрости и милости зависи да ли ће труд свештеников уродити плодом.

Дужност је свију нас да се паштимо и трудимо, да би се удостојили стати у присуство Сина Божјега, но од Божје силе, мудрости и милости зависи да ли ћемо бити припуштени Господу.

Али не треба да се трудимо без надања у милост Божју. Него сав наш труд нека буде озарен надањем, да је Господ близу нас, и да ће нас Он примити у присуство лица Свога. Нема дубљег и непресушнијег извора од извора милости Божје. Кад се блудни син покајао после свога жалоснога пада на ступањ свињскога живота, милосрдни отац изашао му је у сусрет, загрлио га и опростио му. Господ неуморно излази у сусрет Својој покајаној деци. Он пружа Своје руке свима који се окрену лицем к Њему. „Ваздан пружах руке Своје народу непокорну“, говори Господ за Јевреје (Исаија 65, 2). Па кад Господ пружа Своје руке и к непокорнима, како ли је тек с покорнима? Покорни пророк Давид говори: „Свагда видим пред собом Господа: он ми је с десне стране да не посрнем.“ (Псалам 16, 8-9) Покорним трудбеницима на своме спасењу Господ, дакле, не отказује присуство Своје.

Зато не сматрајмо свој труд узалудним, као што чине безбожници и очајници, него паштећи се и трудећи до највише мере, надајмо се у милост Господа Бога. Усугубимо наше трудове нарочито у време Часнога Поста, како нам то и Света Црква налаже. Нека нам при томе светле својим примером она четворица који се дигосе на кров од куће, и прокопаше кров, и спустише петог пријатеља свога узета пред Господа. Ако је једна петина наше душе узета или трула од болести, пожуримо хитно са остале четири здраве петине пред Господа, и Господ ће учинити здравим оно што је болесно у нама. Ако нас је једно чувство саблазнило у овоме свету, и од саблазни оболело, пожуримо са остала четири чувства пред Господа, да би се Господ смиловао на наше оболело чувство и исцелио га. Кад један део тела боли, лекари препоручују удвојену негу, чување и храњење осталог тела, да би оно што је здраво постало још здравије и снажније, и тако одолело болести онога што је болесно. Тако је и с нашом душом. Ако смо посумњали умом, брзо се потрудимо срцем и душом да појачамо веру своју и да оболели ум кроз Господа оздравимо и оснажимо. Ако смо се огрешили заборавом молитве, пожуримо да делима милосрђа повратимо изгубљену молитвеност, и обратно.

И Господ ће погледати на веру нашу, и на наша паштења и трудове, и смиловаће се на нас. И по Својој бескрајној милости пустиће нас у присуство Своје, у присуство бесмртно и животворно, којим живе, крепе се и радују безбројне ангелске силе и светитељске војске. Господу и Спасу нашем Исусу Христу нека је слава и хвала, заједно са Оцем и Духом Светим - Тројици једнобитној и неразделној, сада и навек кроза све време и сву вечност. Амин.

